

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 Octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpații Rotari Vitalie și Rotari Victor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rezina din 09 iunie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Rotari Vitalie Nicolae, născut la 30 noiembrie 1984, originar și domiciliat în s. Păpăuți, r-l Rezina

și

Rotari Victor Nicolae, născut la 31 octombrie 1983, originar din s. Păpăuți, r-l Reuina, domiciliat în or. Rezina, str. 1 Mai 6/2, ap. 6.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 18.10.2013 – 09.06.2014;
2. instanța de apel: 10.07.2014 – 14.04.2015;
3. instanța de recurs: 30.06.2015 - 21.10.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința judecătoriei Rezina din 09 iunie 2014, Rotari Vitalie și Rotari Victor au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul normei menționate li s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale fiecăruia, ceea ce constituie 10 000 lei.

Prin aceeași sentință au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii menționate supra Botnari Viorel și Țîcmeister Dumitru, sentința în privința cărora nu se contestă.

2. *În fapt*, instanța de fond a constatat că, inculpații Botnari Viorel, Țîcmeister Dumitru și Rotari Victor, fiind în stare de ebrietate, împreună cu inculpatul Rotari Vitalie, la data de 22 iunie 2012, în intervalul de timp cuprins între orele 04.00 min. - 05.00 min., s-au aflat pe malul râului Nistru, la plaja orașului Rezina, unde un grup de absolvenți, împreună cu părinții acestora, „întâlneau zorii” în urma balului de absolvire a liceului.

Încâlcind grosolan ordinea publică, prin necuviință, neobrăzare, inculpatul Botnari Viorel s-a comportat batjocoritor cu Celpan Valeria, iar la observațiile lui Calugher Maxim de a înceta comportamentul său, acesta n-a reacționat, exprimându-se

cu cuvinte necenzurate, l-a lovit pe Calugher Maxim cu pumnul în piept și l-a apucat de gât.

Continundu-și acțiunile huliganice, tot pe plaja or. Rezina, inculpații Botnari Viorel Ion, Țicmeister Dumitru, Rotari Victor și cet. Goncear Radu, încâlcind grosolan ordinea publică, prin necuviință, neobrăzare s-au apropiat de Calugher Vădim, aplicându-i ultimului lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului.

În continuare, în vederea încetării bătăii, Calugher Larisa l-a luat pe Calugher Vădim și l-a urcat în mașina cet. Tincu Roman, în care se afla deja Calugher Maxim, timp în care, fără motiv, lângă mașină, a fost lovită cu pumnul în față, și cu piciorul peste picioare de către inculpații Țicmeister Dumitru și Rotari Victor.

Ulterior, inculpatul Rotari Vitalie, apropiindu-se de mașina a cet. Tincu Roman, unde pe bancheta din față, dreapta, se afla Calugher Vadim, prin ușa deschisă a șoferului, i-a aplicat lui Vadim Calugher lovituri cu pumnii în regiunea capului și cu piciorul în spate.

Continundu-și acțiunile infracționale, inculpații Botnari Viorel, Țicmeister Dumitru, Rotari Vitalie și Rotari Victor, folosind cuvinte necenzurate și nedorind să reacționeze la cerințele celor din jur de a înceta acțiunile ilegale, fiind lângă mașina cet. Tincu Roman, când ultimul a început a se deplasa de la fața locului, avându-i în calitate de pasageri pe Calugher Maxim, Calugher Vadim, au lovit cu pumnii în mașina ultimului, dând dovadă de obraznicie deosebită.

Conform rapoartelor de expertiză medico - legală nr. 280 D, nr. 281 D și 282 D din 08.11.2012, părților vătămate Calugher Maxim, Calugher Vădim și Calugher Larisa, le-au fost cauzate: traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, care posibil au fost provocate în rezultatul acțiunii cu un corp dur, contodent, / sau la lovire de el/ posibil în termenul și circumstanțele descrise, duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată/ mai mult de 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile/ și se referă la vătămare ușoară.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea pedepsei aplicate inculpaților Rotari Vitalie și Rotari Victor, emiterea unei hotărâri prin care a-i fi numită acestora măsura de pedeapsă sub formă de cîte 3 ani închisoare fiecăruia.

În motivarea apelului declarat, procurorul a considerat prea blîndă, pedeapsa numită inculpaților Rotari Vitalie și Rotari Victor sub formă de amendă, prea blîndă deoarece pe tot parcursul examinării cauzei penale, aceștia nu și-au recunoscut vina, n-au înțeles pericolul social al faptelor lor, avînd un comportament obraznic pe tot parcursul ședințelor de judecată, iar aplicarea pedepsei sub formă de amendă, nu va realiza scopul propus în cazul dat, deoarece părțile vătămate în acest proces penal, au sperat la o pedeapsă mai aspră, prin ce ar fi avut o satisfacție morală mai mare, avînd în vedere ce au avut de suferit în noaptea de 22 iunie 2012 și la care valori s-a atentat prin acțiunile inculpaților Rotari Vitalie și Rotari Victor.

3.1. Sentința în cauză, în termenii legali a fost atacată cu apeluri și de către inculpații Rotari Vitalie și Rotari Victor.

In apelul său, inculpatul Rotari Victor nu este de acord cu hotărîrea instanței de fond din următoarele motive:

- pe prezenta cauză penală, instanța de judecată n-a luat în considerație faptul, că pe parcursul efectuării acțiunilor de urmărire penală, la 02.11.2012, precum și la 04.07.2013, de către procurorii în Procuratura raionului Rezina, Anatolie Maliuta și Ion Bernaz, prin ordonanță s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărirea penală a

bănuitului Rotari Victor, din lipsa în acțiunile lui a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Însă la 16.12.2013 prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului raionului Rezina Aurel Gonciar, ordonanța în cauză a fost anulată, urmărirea penală în privința lui fiind reluată. Ordonanța procurorului Aurel Gonciar din 16.12.2013, în luna februarie 2014 a fost atacată cu plîngere la Judecătorul Ludmila Coțaga, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, ca fiind ilegală și neîntemeiată, însă pînă la finisarea cauzei penale în instanța de judecată, aceasta n-a fost examinată și nici nu s-a făcut referire privitor la aceasta în sentința de condamnare;

- instanța de judecată n-a luat în considerație și faptul, că la 21.06.2012 pe la orele 05.00, Calugher Vadim fără careva motiv întemeiat, în timp ce se afla pe plaja din apropierea or. Rezina, de pe malul râului Nistru, în timpul unui conflict ce-l avea cu Botnari Viorel, primul l-a lovit cu piciorul în piciorul drept, fiindu-i cauzate potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 449 din 03 august 2012, leziuni corporale ușoare; dereglarea sănătății de scurtă durată, fapt pentru care în privința acestuia la 16.01.2013 în baza adresării sale de către SUP a IP Rezina, a fost pornit dosarul penal nr. 2013280030 pe art. 287 alin. (1) Cod Penal, pînă în prezent necunoscînd rezultatul și hotărîrea adoptată pe prezenta cauză penală;

- la solicitările sale și a apărătorului său, instanța de fond, a refuzat acceptarea de a fi audiați în calitate de martori persoanele pe care le-a menționat și anume: Călăraș Victor, Iurco Roman, Macovei Stanislav, Serghei Chilimari, Gangan Dorin, martori care au fost prezenți la 21.06.2012 pe malul râului Nistru și puteau dovedi nevinovăția sa privitor la încredințarea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, întrucît în afară de părțile vătămate Calugher Vadim, Calugher Larisa și Calugher Maxim, în instanța de judecată nici un alt martor n-a declarat, că dânsul ar fi lovit pe cineva din ei, martorii au declarat doar că l-au văzut în acel loc, fapt pentru care a solicitat ca declarațiile părților vătămate să fie apreciate critic, deoarece ei toți sunt rude apropiate între ei, avînd scopul de a-l face vinovat de săvîrșirea infracțiunii incriminate, prin ce consideră, că a fost lipsit de a prezenta probe și dovezi întru dovedirea nevinovăției sale;

- consideră că, instanța de judecată neîntemeiat a refuzat demersul înaintat privitor la numirea efectuării suplimentare a expertizelor medico-legale în privința părților vătămate V. Calugher, M. Calugher și L. Calugher, la Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, întrucît motivele indicate în demers erau întemeiate, acestea urmînd a înlătura orice dubii privitor la veridicitatea, obiectivitatea concluziilor date de medicul legist O. Lipovan în rapoartele sale nr. 280D; 281D; 282D toate din data de 08.11.2012.

În apelul său, inculpatul Rotari Vitalie nu este de acord cu hotărîrea instanței de fond din următoarele motive:

- pe parcursul efectuării acțiunilor de urmărire penală, cît și examinării cauzei în instanța de judecată, în afară de părțile vătămate V. Calugher și M. Calugher, L. Calugher, prezente de față la momentul producerii conflictului, nici un martor audiat n-a declarat, că l-ar fi văzut cum a aplicat căreiva persoane careva lovituri, sau să fi lovit în automobilul acestora. Instanța n-a luat în considerație faptul, că de fapt el s-a implicat în conflictul indicat cu scopul de a despărți persoanele în cauză, a curma acțiunile lui Botnari Viorel și a lui Țicmeister Dumitru, care după părerea sa erau mai agresivi, neavînd careva intenție de a le provoca careva lovituri, leziuni acestora.

- instanța de judecată a respins cererile sale și a apărătorului său de a prezenta probe care ar dovedi nevinovăția sa și anume a martorilor prezenți la momentul conflictului, care ar fi depus depoziții obiective și care corespund adevărului, prin ce consideră, că a fost lipsit de a prezenta probe și dovezi întru dovedirea nevinovăției sale;

- consideră că, instanța de judecată neîntemeiat a refuzat demersul înaintat privitor la numirea efectuării suplimentare a expertizelor medico-legale în privința părților vătămate V. Calugher, M. Calugher și L. Calugher, la Centrul de Medicină Legală mun. Chișinău, întrucât motivele indicate în demers consideră că erau întemeiate, acestea urmînd a înlătura orice dubii privitor la veridicitatea, obiectivitatea concluziilor date de medicul legist O. Lipovan în rapoartele sale nr. 280D; 281D; 282D toate din data de 08.11.2012, expertize care au fost efectuate doar în baza fișelor medicale, concluziile medicilor din aceste fișe fiind puse la îndoială, referitor la starea reală a sănătății părților vătămate și cea descrisă de medici.

3.2. Deoarece sentința a fost atacată doar de către inculpații Rotari Vitalie și Rotari Victor, iar procurorul a atacat-o în partea stabilirii pedepsei doar în privința inculpaților Rotari Vitalie și Rotari Victor, cauza în cadrul apelului a fost examinată doar în privința ultimilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, au fost respinse apelurile declarate de către procuror și inculpați, menținută hotărîrea primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, deși inculpații V. Rotari și N. Rotari nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, aceasta se dovedește integral de următoarea sistemă de probe corect apreciate, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, care sunt pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- *declarațiile părților vătămate Calugher Maxim, Calugher Vadim și Calugher Larisa;*

- *declarațiile martorilor Jubea Marin, Purice Maxim, Celpan Valeria, Tincu Roman, Zaharia Ion, Bogaciuc Ana și Zgardan Ghenadie;*

- *declarațiile specialistului medicul-legist Lipovan Leonid;*

- *raporturile de expertiză medico-legală nr. 280 D; nr. 281 D; nr. 282 D din 08.11.2012;*

- *anunțurile telefonice nr. 1769 din 22.06.2014.*

Colegiul penal a constatat că declarațiile inculpaților precum că, n-au aplicat violența asupra părților vătămate Calugher Larisa, Calugher Vadim și Calugher Maxim, n-au încălcat ordinea publică, nu corespund adevărului, sunt mincinoase și sunt date de către inculpați în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizate mai sus.

Colegiul reține ca nefondată poziția apelantului, inculpatului Rotari Victor precum că, contestînd ordonanța procurorului Aurel Gonciar din 16.12.2013, în ordinea art. 313 Cod Procedură Penală, pînă în prezent n-a fost examinată de către instanța de judecată, or prin încheierea Judecătoriei Rezina din 31.01.2014 (f. d. 7, voi. III) a fost respinsă plîngerea lui Rotari Victor împotriva acestei ordonanțe.

Totodată, nefondată este și poziția apelanților, inculpaților Rotari Victor și Rotari Vitalie privitor la faptul că, instanța de fond neîntemeiat a refuzat demersul înaintat privitor la numirea efectuării suplimentare a expertizelor medico-legale în privința părților vătămate Vădim Calugher, Maxim Calugher și Larisa Calugher, la Centrul de

Medicină Legală mun. Chișinău, or în legătură cu demersul dat, conform art. 153 alin. (1) CPP, în ședința de judecată a instanței de fond a fost audiat în calitate de specialist medicul-legist Lipovan Leonid, care a participat la efectuarea expertizelor medico-legale și la întocmirea rapoartelor de expertiză medico-legală nr. nr. 282 D din 08.11.2012, nr. 281 D din 08.11.2012, nr. 280 D din 08.11.2012, care a dat explicații privitor la rapoartele medico-legale întocmite în privința părților vătămate Calugher Maxim Valeriu, Calugher Vădim Valeriu și Calugher Larisa Simion.

Instanța de apel consideră neîntemeiat argumentul inculpaților V. Rotari și V. Rotari precum că, prima instanță le-au respins cererile sale de a prezenta probe care ar dovedi nevinovăția lor și anume audierea martorilor S. Brînză, D. Hangan, V. Goncear și V. Călărași, prezenți la momentul conflictului, deoarece ultimii au fost audiați în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, însă declarațiile cărora au fost apreciate critic atât de instanța de fond cât și de cea de apel, deoarece martorii menționați fiind prieteni cu inculpații au dat declarații cu scopul de a-i exonera pe aceștia de răspundere penală.

La stabilirea categoriei pedepsei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților Rotari Victor și Rotari Vitalie, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

Astfel, infracțiunea comisă de inculpații Rotari Victor și Rotari Vitalie este atribuită, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, la categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpații au comis o infracțiune pentru prima dată, anterior n-au fost supuși răspunderii penale, la locul de trai Rotari Vitalie și Rotari Victor se caracterizează pozitiv. Ambii avînd la întreținerea cîte un copil minor.

Din cele relatate, Colegiul penal a considerat justificată numirea față de Rotari Vitalie și Rotari Victor a pedepsei prevăzute de sancțiunea articolului respectiv, sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ținînd cont de circumstanțele atenuante sus-indicate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpații Rotari Victor și Rotari Vitalie, prin care solicită admiterea recursului, casarea totală a hotărîrilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată, invocînd aceleași motive ca și în cererea de apel.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrilor contestate, menționînd netemeinicia cerințelor solicitate de către recurent, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, considerînd că nu au fost respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Din materialele cauzei rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate just s-a reținut starea de fapt și de drept, fiind încadrate acțiunile condamnaților în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat se constată că recurenții invocă drept temei art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, și anume că, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Referitor la prezența temeiului de casare invocat și anume - *faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal menționează că, e necesar de a ține cont de fapta săvîrșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal reiterează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1 din prezenta decizie.

Așadar, avînd în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept la care se referă recurenții, Colegiul, verificînd materialele dosarului constată că, instanțele judecătorești au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă de calificare a acțiunilor inculpaților Rotari Vitalie și Rotari Victor, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate atît de partea acuzării, cît și de partea apărării, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpații, au săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume, *Huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită săvîrșită de mai multe persoane.* Astfel, Colegiul, consideră neîntemeiate alegațiile recurenților referitoare la neaprecierea detaliată și obiectivă a probelor administrate în prezenta cauză, conform prevederilor legale, de către instanțele judecătorești.

Criticile formulate de recurenți au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărîrilor recurate.

Pedeapsa stabilită inculpaților este una echitabilă la numirea căreia instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, luîndu-se în considerație circumstanțele cauzei.

Astfel, toate probele administrate au fost apreciate la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii incriminate, rezultă din

circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar argumentele recurenților, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Avînd în vedere cele menționate, Colegiul penal consideră că, n-a fost constatăată prezența în speța examinată a erorii de drept invocată și prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor contestate.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de recurenți sînt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpații Rotari Victor și Rotari Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui **Rotari Vitalie Nicolae și Rotari Victor Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată integral la data de **11 noiembrie 2015**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana